

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Jussi Adler-Olsen
DISGRACE

Copyright © Jussi Adler-Olsen, 2008
Translation Copyright © 2013 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-00638-4

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

Jusi Adler-Olsen

BEZ
MILOSTI

Preveo Vladimir D. Nikolić

Beograd, 2013.

*Posvećeno trima gracijama i gvozdenim
damama – Ani, Leni i Šarloti*

Prolog

Još jedan pucanj odjeknu iznad krošnji drveća.

Povici hajkača postaše glasniji. U ušima mi je bubnjalo udaranje pulsa, a vlažni vazduh mi je na silu prodirao u pluća toliko brzo i silovito da je bolelo.

Trči, trči, nemoj da padneš. Nikad neću ustati ako padnem. Jebote, jebote. Zašto ne mogu da oslobođim ruke? Oh, trči, trči... pst. Ne smeju da me čuju. Jesu li me čuli? Da li je ovo – to? Da li će se moj život zaista ovako okončati?

Grane su me šibale po licu i puštale krv, koja se mešala sa znojem.

Povici su se sad čuli svuda oko mene. U tom trenutku me je spopao strah od smrti.

Još hitaca. Strelica iz samostrela prozvižda kroz prohladni vazduh toliko blizu da me obli hladan znoj, stežući me kao obloga ispod odeće.

Za minut-dva će me uhvatiti. Zašto me ruke vezane iza leđa ne slušaju? Kako lepljiva traka može da bude toliko jaka?

Preplašene ptice iznenada poleteše sa okolnih krošnji, krilima udarajući vazduh. Treperave senke s druge strane gustog drvoreda omorika postaše jasnije. Bile su udaljene možda svega stotinak metara. Sada je sve bilo jasnije. Glasovi. Krvožednost lovaca.

Kako će to učiniti? Jedan jedini pucanj, jedna jedina strela, i sve će biti gotovo? Da li je to – to?

Ne, ne, zašto bi se zadovoljili time? Ti kučkini sinovi nisu toliko milostivi. To nije njihov način. Imaju svoje puške i krvljvu isprskane noževe. Pokazali su koliko su efikasni njihovi samostreli.

Gde mogu da se sakrijem? Postoji li ikakvo skrovište? Mogu li da se vratim? Mogu li?

Pogledom pretražih šumsko tlo, gledajući napred-nazad. No, bilo je teško, budući da mi je izolir-traka skoro sasvim pokrivala oči, a moje noge su nastavljale teturavi beg.

Jusi Adler-Olsen

Sada ču se iz prve ruke uveriti kako je to biti u njihovim zamkama. Za mene neće napraviti nikakav izuzetak. Ovo je njihov način zabave. To je jedini način da se ovo završi.

Srce mi je sada tuklo toliko jako da me je bolelo.

1

Dok je išla niz pešačku stazu Ulice Streget, hodala je kao po ivici provalije. Lica napola skrivenog šalom prljavozelene boje, skliznula je mimo bleštavo osvetljenih izloga prodavnica, budnim očima osmatrajući saobraćajnicu. Bilo je od životnog značaja da zna kako da prepozna ljude, a da oni ne prepoznaju nju. Da bude sposobna da živi u miru sa svojim demonima i sve ostalo prepusti prolaznicima koji su je užurbano mimoilazili. Da prepusti ostalo prokletim kučkinim sinovima koji su hteli da joj naškode, onima čiji su je prazni pogledi izbegavali.

Kimi je podigla pogled ka uličnim svetiljkama koje su bacale ledeno bleštavilo na Vesterbrogade. Raširila je nozdrve. Noći će ubrzo zahladneti. Moraće da pripremi svoju zimsku jazbinu.

Stajala je u gužvi ispred raskrsnice, u grupi promrzlih ljudi koji su izlazili iz zabavnog parka Tivoli, i gledala ka centralnoj železničkoj stanici, kad je pored sebe spazila ženu u blejzeru od tvida. Žena je zaškiljila ka njoj i zgađeno nabrala nos, a zatim se odmakla. Svega nekoliko pedalja, ali više nego dovoljno.

Smiri se, Kimi, kroz glavu joj je blesnuo signal upozorenja kad je gnev pokušao da zavlada njenim telom.

Pogled joj je klizio niz ženino telo, sve do nogu. Čarape su se sjajile, a gležnjevi su joj bili zategnuti u cipelama sa visokim štiklama. Kimi je osetila kako joj izdajnički osmejak krivi uglove usana. Snažnim šutom bi mogla da slomi te štikle. Žena bi se srušila nauznak, i shvatila da se čak i haljina koju je kreirao Kristijan Lakroa može isprljati na vlažnom pločniku. To bi je naučilo da ne gura nos u tuda posla.

Pogledala je direktno u ženino lice. Debeo sloj ajlajnera i šminke, mnogo pudera, pedantna frizura, udešena pramen po pramen. Izraz lica joj je bio strog i prezriv. Da, Kimi je bolje od većine ljudi poznavala takav tip žene. Nekad je i sama bila takva. Arogantni skorojevići iz više klase, strahovito

prazni iznutra. U to vreme, njene takozvane prijateljice, bile su iste takve; kao i njena mačeha, takođe.

Gadila ih se.

Onda, učini nešto, prošaptali su glasovi u njenoj glavi. Ne dozvoli joj da se izvuče s tim. Pokaži joj ko si. Učini to!

Zagledala se u družinu tamnoputih dečaka na suprotnoj strani ulice. Da nije bilo njihovih radoznalih pogleda, gurnula bi ženu na kolovoz taman u trenutku kada je autobus broj 47 prohujao pored. U mašti je to videla jasno kao dan: kakvu bi predivnu mrlju krvi autobus ostavio na asfaltu. Kakav bi šok doživila gomila zbog skršenog tela nadobudne žene. Kakvo bi joj izvanredno osećanje pravde to pružilo.

Međutim, nije je gurnula. U gomili uvek postoji poneko budno oko; pride, u njoj je postojalo nešto što ju je zadržalo. Zastrašujući odjek davno, davno minulih vremena.

Prinela je rukav licu i duboko udahnula. Ono što je žena osetila beše istina: odeća joj je užasno zaudarala.

Kada se svetlo na semaforu promenilo u zeleno, pošla je preko pešačkog prelaza, a njen kofer je tandrkao na rasklimatanim točkićima iza nje. Ovo će biti njegovo poslednje putovanje, jer je došlo vreme da ga baci u đubre.

Kucnuo je čas da presvuče kožu.

U središtu železničke stanice, poster ispred kioska kraj šina prikazivao je glavne naslove iz današnjih novina, zagorčavajući život ljudima koji žure i ne mare. Nekoliko puta je videla poster na putu kroz grad, i ispunjavao ju je gadnjem.

„Svinja“, promrmljala je kad je prošla pored znaka, postojano zureći pravo ispred sebe. Ipak je okrenula glavu i krajičkom oka spazila lice na reklamnom posteru za novine *Berlingske Tidende*.

Zbog jednog jedinog pogleda na tog čoveka, zadrhtala je celim telom.

Ispod fotografije je pisalo: „Ditlev Pram kupuje privatne bolnice u Poljskoj za 12 milijardi kruna.“ Pljunula je na pod i zastala sve dok joj se telo nije smirilo. Mrzela je Ditleva Prama. Njega i Torstena i Ulrika. No, jednog dana će dobiti ono što su zaslužili. Jednog dana, ona će se pobrinuti za njih. O, da, hoće.

Glasno se nasmejala, izmamivši osmeh na licu jednog prolaznika. Još jedan naivni idiot koji misli da zna šta se dešava u glavama drugih ljudi.

Onda je naprasno začutala.

Tine Pacov se nalazila na svom uobičajenom mestu, malo dalje napred. U čučnju, blago se klateći napred-nazad na petama, štrokavih šaka, sruštenih očnih kapaka i ruku ispruženih u suludoj nadi da će joj makar jedna osoba

Bez milosti

u tom ljudskom mravinjaku dobaciti novčić od deset kruna. Samo narkomani mogu tako da stoje, satima bez prestanka. Sirote budale.

Kimi je pokušala da je kradomice mimođe, zaputivši se direktno ka stepeništu koje je vodilo gore na Reventlovsgade ulicu, ali ju je Tine primetila.

„Čao, Kimi. Hej, čekaj malo, dovraga“, uspela je da prozbori u narkomanskom trenu lucidnosti, ali joj Kimi nije odgovorila. Tine Pacov nije bila dobra u otvorenim prostorima. Mozak joj je funkcionisao samo kad je sedela na svojoj klupici.

Međutim, Tine je bila jedina osoba čije je prisustvo Kimi mogla da toleriše.

Vetar koji je tog dana šibao po ulicama bio je neobjašnjivo hladan, te su ljudi žezeleli da se brže-bolje vrate u svoje domove. Iz tog razloga, pet crnih mercedesa je dokono čekalo na taksi stanici, pored ulaza u železničku stanicu sa Ulice Istedgade. Mislila je da će barem jedan od njih biti sloboden kad joj bude potreban. Samo to je htela da zna.

Odvukla je kofer preko ulice do tajlandske radnje smeštene u podrumu i ostavila ga ispred izloga. Samo jedanput su ga ukrali kad ga je tamo ostavila. Bila je uverena da se to neće ponovo desiti po ovakovom vremenu, kada čak i lopovi ostaju u kućama. To ionako nije bilo bitno, u svakom slučaju. U koferu nije bilo ničega od vrednosti.

Čekala je svega desetak minuta pre nego što joj se ukazala prilika. Božanstveno lepa žena u bundi od nerca, vitkog tela ne većeg od broja 38, izlazila je iz taksija sa koferom na gumenim točkićima. Kimi je u prošlosti uvek birala žene koje nose broj 42, ali to je bilo pre mnogo, mnogo godina. Od života na ulici se još нико nije udebljao.

Dok je ženina pažnja bila usredsređena na mašinu za prodaju karata u prednjem ulazu, Kimi je ukrala kofer. Potom je krenula ka stražnjem ulazu i očas posla stigla do taksi stanice na Ulici Reventlovsgade.

Vežba čini majstora.

Tamo je ubacila ukradeni kofer u prtljažnik prvog taksija u nizu i zamolila vozača za kratku vožnju.

Iz džepa jakne je izvadila debeli svežanj novčanica od po sto kruna. „Daću ti još nekoliko stotina, ukoliko učiniš šta ti kažem“, rekla mu je, ignorirajući njegov sumnjičavi pogled i raširene nozdreve.

Za približno sat vremena, vratiće se i ponovo uzeti svoj stari kofer. Do tada će na sebi već nositi novu odeću i miris druge žene.

Tada će taksistine nozdrve nesumnjivo zadrhtati iz sasvim drugaćijeg razloga.

2

Ditlev Pram je bio naočit muškarac, i toga je bio svestan. Kad je leteo poslovnom klasom nikad mu nije nedostajalo žena voljnih da slušaju o njegovom *lambordžiniju* i o tome koliko brzo može da se odveze do njegovog doma u pomodnom predgrađu Rungsted.

Ovog puta bacio je oko na ženu sa mekanom kosom skupljenom na potiljku i naočarima sa teškim, crnim okvirom zbog kojih je izgledala nepristupačno.

To ga je uzbudjivalo.

Pokušao je da započne razgovor s njom, ali uzalud. Ponudio joj je svoj primerak časopisa *Ekonomist*, na čijoj se naslovnoj strani nalazila fotografija nuklearnog reaktora na osvetljenoj pozadini, samo da bi njegovu ponudu dočekalo nehajno odmahivanje. Naručio joj je piće koje nije ni okusila.

Kad je avion iz Stetina sleteo na aerodrom Kastrup, protračio je čitavih devedeset dragocenih minuta. Upravo zbog takvih stvari je bio agresivan.

Pošao je niz staklene hodnike u terminalu 3 i, kad je stigao do pokretnih stepenica, ugledao je svoju žrtvu – čoveka koji je hramao i odlučno išao u istom pravcu.

Ubrzao je korak i stigao taman kada je starac stupio jednom nogom na stepenice. U mašti je jasno mogao da vidi taj prizor: pažljivo postavljen stopalo bi učinilo da se koščata figura saplete i udari u pleksiglas, tako da bi mu lice – sa iskrivljenim naočarima – kliznulo niz stranu, dok bi se starac očajnički trudio da povrati ravnotežu.

Drage volje bi sproveo tu fantaziju u delo. Bio je takva vrsta osobe. On i ostali u bandi su bili odgajeni na takav način. To nije bilo ni okrepljujuće, niti sramotno. Da je to zaista učinio, to bi bila krivica one kućke. Mogla je da podje kući s njim. Za sat vremena su mogli da budu u krevetu.

To je bila njena prokleta krivica.

Bez milosti

Mobilni telefon mu je zazvonio kad se gostonica *Strandmele* pojavila u retrovizoru, a more opet uzdiglo ispred njega, blistavo i zaslepljujuće. „Da“, kazao je, bacivši pogled na ekran. Zvao ga je Ulrik.

„Znam nekoga ko ju je video pre nekoliko dana“, rekao je. „Na pešačkom prelazu ispred centralne železničke stanice u Ulici Bernstofsgade.“

Ditlev je isključio MP3 plejer. „U redu. Kad, tačno?“

„Prošlog ponedeljka, 10. septembra. Oko devet sati uveče.“

„Šta si učinio u vezi s tim?“

„Torsten i ja smo malo pronjuškali unaokolo. Nismo je našli.“

„Torsten je bio s tobom?“

„Da. Ali znaš kakav je. Nije bio od bogzna kakve pomoći.“

„Kome si poverio zadatak?“

„Olbeku.“

„Odlično. Kako je izgledala?“

„Bila je pristojno odevena, sudeći na osnovu onoga što su mi kazali. Mršavija nego što je bila. Ali je smrdela.“

„Smrdela je?“

„Tako je. Na znoj i pišačku.“

Ditlev je klimnuo glavom. To je bilo ono najgore u vezi s Kimi. Ne samo što je mogla da nestane mesecima ili godinama, već čovek nikad stvarno nije znao ko je ona. Nevidljiva, a zatim najednom uznemiravajuće vidljiva. Bila je najopasniji element u njihovim životima. Jedini koji je odista mogao da im zapreti.

„Ovaj put moramo da je uhvatimo, čuješ li me, Ulriče?“

„A šta misliš, zašto sam te zvao, kog đavola?“

3

Tek kada se našao ispred zamračenih kancelarija Sektora Q u podrumu policijske uprave, Karl Merk je u potpunosti shvatio da su odmor i leto definitivno završeni. Čvaknuo je prekidač za svetlo i pustio da mu pogled padne na radni sto, koji su prekrivale hrpe dokumenata o nerešenim slučajevima. Poriv da zatvori vrata i ode je bio izuzetno jak. Nije pomoglo što je, usred svega toga, Asad na sto stavio buket gladiola, dovoljno veliki da zakrči saobraćaj u ulici osrednje veličine.

„Dobro došao natrag, šefe!“, reče glas iza njegovih leđa.

Okrenuo se i pogledao direktno u Asadove živahne, sjajne, kestenjaste oči. Njegova retka, crna kosa bleštala je u svim pravcima u nekoj vrsti dobrodošlice. Asad je bio spreman za još jednu rundu na oltaru policijske uprave, na njegovu nesreću.

„Pa, sad!“, reče Asad, primetivši beli pogled svog šefa. „Čovek nikad ne bi rekao da si se upravo vratio sa godišnjeg odmora, Karle.“

Karl je zavrteo glavom. „Jesam li?“

Gore, na trećem spratu, sve su ponovo ispremeštali. Prokleta reorganizacija policije. Ubrzo će mu biti potreban navigacioni sistem da nađe put do kancelarije šefa odeljenja za ubistva. Bio je odsutan svega tri pišljive nedelje, pa ipak je najmanje pet novih lica piljilo u njega kao da je vanzemaljac.

Ko su ti ljudi, dovragna?

„Imam dobre vesti za tebe, Karle“, reče mu šef odeljenja za ubistva, Markus Jakobsen, dok je Karlov pogled klizio preko zidova njegove nove kancelarije. Bledozelene površine su ga podsećale na mešavinu hirurške sale i centra za kontrolu kriznih situacija iz krimi-romana Lena Dejtona. Iz svakog ugla u njega su zurili leševi sa žućkastim, izgubljenim očima. Mape, dijagrami i rasporedi ljudstva su bili aranžirani u šarenolikom darmaru. Sve je delovalo depresivno efikasno.

Bez milosti

„Dobre vesti, kažeš. To ne zvuči dobro“, uzvratio je Karl, spuštajući se na stolicu naspram svog šefa.

„Pa, Karle, uskoro ćeš imati posetioce iz Norveške.“

Karl ga je pogledao ispod teških kapaka.

„Rečeno mi je da petočlana delegacija dolazi iz policijske uprave u Oslu, da baci pogled na Sektor Q. Narednog petka, u deset ujutru. Sećaš se, zar ne?“ Markus se nasmešio, trepćući. „Zamolili su me da ti prenesem kako jedva čekaju da te upoznaju.“

Onda su bili jedini, to je sigurno.

„Imajući tu posetu u vidu, pojačao sam tvoj tim. Zove se Rose.“

Na te reči, Karl se malčice uspravio na sedištu.

Posle toga, stajao je ispred vrata šefa odeljenja za ubistva, pokušavajući da se ne mršti. Stara izreka kaže da nesreća nikad ne dolazi sama. Prokletno tačno. Bio je na poslu nepunih pet minuta, a već su ga obavestili da treba da izigrava mentora novoj radnici. Da ne spominje to što treba da bude neka vrsta pastira čoporu planinskih gorila, na šta je mirne duše posve zaboravio.

„Gde je ta nova devojka koja bi trebalo da mi se pridruži?“, upitao je gospodbu Serensen, koja je sedela iza recepcijskog stola.

Matora veštica nije podigla pogled sa tastature računara.

Blago je kucnuo po stolu. Kao da će to pomoći.

Onda je osetio tapšanje po ramenu.

„Evo ga, glavom i bradom, Rose“, reče neko iza njegovih leđa. „Mogu li da ti predstavim Karla Merka.“

Okrenuvši se, ugledao je dva iznenadjuće poznata lica. Ko god da je izmislio crnu farbu za kosu nije živeo uzalud, pomislio je. Obe žene su imale razbarušenu, kao ugalj crnu i veoma kratko podšišanu kosu, kao noć crne oči i dostojanstvenu, tamnu odeću. Sličnost je bila jeziva.

„Bokca mu! Šta ti se to dogodilo, Lis?“

Najspasobnija sekretarica u odeljenju za ubistva je provukla šaku kroz donedavno plavu kosu i nasmešila mu se. „Znam. Zar nije lepo?“

Polako je klimnuo glavom.

Zatim je obratio pažnju na drugu ženu, koja je stajala na štiklama visokim čitav metar. Uputila mu je osmeh koji bi čak i genija naterao da se oseti kao budala. Opet je bacio pogled na Lis, primetivši izuzetnu sličnost između dve žene, i zapitao se čiji je izgled inspirisao koga.

„Ovo je Rose. S nama je već nekoliko nedelja, razveseljavajući nas sekretarice svojim zaraznim humorom. Sada je poveravam tebi u ruke. Pazi na nju, Karle.“

* * *

Kao uragan je uleteo u Markusovu kancelariju spreman za svađu, ali je nakon dvadeset minuta shvatio da nije unapred izgubljenu bitku. Pošlo mu je za rukom da dobije sedmično odlaganje, ali će nakon toga morati da poželi dobrodošlicu novoj devojci u Sektor Q. Odmah pored njegove kancelarije, nalazila se ostava za saobraćajne znakove i oprema koju su koristili za ogradijanje mesta zločina. Markus Jakobsen mu je objasnio da je prostorija već očišćena i opremljena nameštajem. Rose Knudsen je njegova nova koleginica u sektoru, a oko toga nema rasprave.

Kakvi god bili motivi šefa odeljenja, Karlu se nisu dopadali.

„Imala je vrhunske ocene na policijskoj akademiji, ali je pala na vozačkom ispitu, a to znači da si gotov, svejedno koliko si talentovan“, reče mu Jakobsen, po petnaesti put vrteći naduvetu paklicu cigareta. „Možda je takođe bila malčice preosetljiva za rad na terenu, ali je bila odlučna u namjeri da se pridruži policiji, stoga je naučila da bude sekretarica. Prošle godine je bila u policijskoj stanici Stejšen siti. Takođe, proteklih nekoliko nedelja je radila kao zamena gospođe Serensen, koja se, dabome, sada vratila na posao.“

„Zašto je nisi poslao natrag u Siti, ako smem da pitam?“

„Zašto? Pa, tamo je došlo do izvesne interne gungule. Ništa što ima veze s nama.“

„Dobro.“ Reč „gungula“ je zvučala zlokobno.

„U svakom slučaju, Karle, sad imaš sekretaricu. I to dobru.“

Markus je to govorio bezmalo za svakoga.

„Deluje veoma, zaista fino, rekao bih“, reče Asad pod fluorescentnim svetlima Sektora Q, pokušavajući da ga oraspoloži.

„Izazvala je gungulu u Sitiju, čisto da znaš. To i nije toliko fino.“

„Gung...? Moraćeš to da mi ponoviš, Karle.“

„Zaboravi, Asade.“

Njegov pomoćnik je klimnuo glavom. Potom je progutao tečnost koja je mirisala na čaj od nane i sipao je u čašu. „Slušaj, Karle. NNisam imao mnogo sreće sa slučajem na koji si me postavio, dok si bio odsutan. Gledao sam ovde-ponde i na svim nemogućim mestima, ali su dosijei nestali tokom zbrke prilikom selidbe ovde dole.“

Karl je podigao pogled. Nestali? Ma nemoj? Ali nema veze – danas se ipak desilo nešto dobro, na kraju krajeva.

„Da, potpuno su nestali. No, onda sam malčice pročešljao hrpe fascikli i pronašao ovu. Veoma je zanimljiva.“

Bez milosti

Asad mu je pružio svetlozelenu fasciklu sa dokumentima o slučaju i stao mirno kao stub, sa izrazom iščekivanja.

„Nameravaš li da stojiš tu sve vreme dok čitam?“

„Da, hvala“, rekao je i spustio čašu na Karlov radni sto.

Kad je otvorio fasciklu, Karl je naduvaо obraze a zatim polako izdahnuo vazduh.

Slučaj je bio poprilično star. Iz leta 1987. godine, tačnije. Iste godine kada su se Karl i drugar odvezli vozom na karneval u Kopenhagenu a riđokosa devojka, koja je imala dobre pokrete kukovima, naučila ga je da pleše sambu – i koja je, kada su okončali veče na čebetu iza žbuna u Kraljevskom vrtu Rosenborga, bila božanstvena. Tada je imao dvadeset i nešto godina, a posle toga mu ništa više nije bilo strano.

Beše to dobro leto, te 1987. Leto kad je premešten iz Vejlea u policijsku stanicu u Ulici Antonigade.

Ubistva mora da su počinjena osam ili deset sedmica nakon karnevala, otprilike u isto vreme kada je riđokosa odlučila da podari svoje samba telo sledećem provincijskom duduku. Da, to je tačno bilo doba kad je Karl prvi put krenuo na noćne patrole po uzanim ulicama Kopenhagena. Zapravo, bilo je čudno što se nije sećao ničega u vezi sa slučajem; bio je dovoljno bizaran, svakako.

Brat i sestra, stari osamnaest i sedamnaest godina, pronađeni su nasmrt pretučeni u letnjikovcu nedaleko od Dibesea, nadomak Rerviga. Devojčino telo je bilo u modricama i strašno je propatila tokom prebijanja, o čemu su svedočile brojne odbrambene rane.

Preleteo je pogledom preko teksta. Nije bilo seksualnog napada, iz kuće ništa nije bilo ukradeno.

Onda je još jedanput pročitao izveštaj sa autopsije i na brzinu prelistao isečke iz novina. Bilo ih je svega nekoliko, ali su glavni naslovi bili onoliko veliki koliko je to bilo moguće.

„Nasmrt pretučeni“, pisale su *Berlingske tidende*, pružajući opis tela, čudnovato detaljan za te stare, ugledne novine.

Pronađeni su u dnevnoj sobi, pored kamina, devojka u bikiniju a njen brat nag, sa flašom konjaka u šaci. Dečak je ubijen jednim jedinim udarcem u potiljak, tupim predmetom koji je kasnije identifikovan kao keser, otkriven u busenu vresa negde između Flindersea i Dibesea.

Motiv ubistva je bio nepoznat, ali je sumnja brzo pala na grupu mladih učenika internata, koji su odsedali u jednoj od raskošnih letnjih rezidenacija svojih roditelja, blizu Flindersea. U više navrata su bili umešani u tuče

u lokalnom noćnom klubu *Raund*, u kojima je nekoliko meštana bilo ozbiljno povređeno.

„Jesi li stigao do dela gde se govori o osumnjičenima?“

Karl je ispod obrva pogledao u Asada. To je trebalo da bude dovoljan odgovor, ali Asad nije nameravao da odustane.

„Da, naravno da jesi. U izveštaju se, takođe, nagoveštava da su njihovi očevi bili onaj tip ljudi koji zarađuje mnogo novca. Nisu li mnogi to radili zlatnih osamdesetih, ili kako god da se već zvalo to doba?“

Karl je klimnuo. Sad je stigao do tog dela izveštaja.

Da, Asad je bio u pravu. Njihovi očevi su bili dobro poznati, čak i dan-danas.

Nekoliko puta je letimično pročitao imena grupe osumnjičenih učenika. To je bilo dovoljno da mu na čelu izbjiju graške znoja, jer nisu samo njihovi očevi zarađivali goleme svote novca i bili dobro poznate figure. Godinama kasnije, neki od njihovih potomaka su takođe postali slavnici. Rođeni sa srebrnom kašikom u ustima, sada su držali zlatne. Zvali su se: Ditlev Pram, osnivač mnogobrojnih ekskluzivnih privatnih bolnica, Torsten Florin, međunarodno priznati modni dizajner, i analitičar tržišta hartija od vrednosti Ulrik Dibel Jensen. Svi su stajali na najvišoj prečki danske lestvice uspeha, baš kao i sada pokojni transportni magnat, Kristijan Volf. Poslednja dva člana bande su odskakala od ostalih. Kirsten Mari-Lasen je takođe bila deo danskog džet-seta, ali нико nije znao gde se danas nalazi. Bjarne Tegersen, onaj koji se na suđenju izjasnio krivim za ubistvo brata i sestre i koji je sad čamio u zatvoru, poticao je iz nešto siromašnije porodice.

Kad je završio čitanje, bacio je fasciklu na sto.

„Dobro. Elem, ne razumem kako je ovaj slučaj stigao do nas“, reče mu Asad. U uobičajenim okolnostima tog trenutka bi se nasmešio, ali sad nije.

Karl je zavrteo glavom. „Ni ja, takođe. Čovek je u zatvoru zbog zločina. Priznao je krivicu, dobio kaznu i sad je iza rešetaka. Štaviše, sam se predao policiji, stoga čemu sumnjičavost? Slučaj je *rešen!*“ Zatvorio je fasciklu.

„Osim...“ Asad se ugrizao za usnu. „Predao se policiji tek devet godina kasnije.“

„Pa šta? Ipak se predao. Kad je počinio ubistva, imao je samo osamnaest godina. Možda je kasnije, kad je sazreo, shvatio da griža savesti nikad ne izbledi.“

„Izbledi?“

Karl je uzdahnuo. „Da, izbledi. Uvene, umre. Griža savesti ne nestaje vremenom, Asade. Naprotiv.“

Bez milosti

Asada je nešto očito zbumjivalo. „Policije Nikebing Šelanda i Holbeka su zajedno radile na slučaju. Baš kao i Mobilna istražna jedinica, takođe. Ali ko ga je nama poslao, to ne mogu da kažem. Možeš li ti?“

Karl je spustio pogled na korice fascikle. „Ne, to nigde ne piše. Baš čudno.“ Ako im nijedna od te tri jedinice nije poslala dokument, onda, ko jeste? Takođe, ako se slučaj okončao zatvorskom kaznom, čemu uopšte ponovno otvaranje starog rešenog slučaja?

„Može li imati nekakve veze s ovim?“, upita ga Asad. Prelistao je fasciklu sve dok nije našao dokument iz Poreske uprave, a zatim ga pružio Karlu. „Godišnji izveštaj“, pisalo je na vrhu. Primalac je bio Bjarne Tegersen, koji je trenutno boravio u državnom zatvoru Vridleselile, u okrugu Albertslund. Čovek koji je ubio dvoje klinaca.

„Gledaj!“ Asad je pokazao prstom na džinovsku brojku na liniji za prihode. „Šta misliš?“

„Mislim da Tegersen potiče iz bogate porodice, a sad ima dovoljno vremena da se igra sa svojim novcem. Očigledno mu ide prilično dobro. Na šta ciljaš s ovim?“

„Čisto da znaš, Karle, on ne potiče iz bogate familije. Bio je jedini član bande iz internata koji je tamo primao stipendiju. Možeš da vidiš da se po-prilično razlikovao od ostalih. Pogledaj.“ Prelistao je stranice unazad.

Karl je naslonio obraz na dlan.

To je problem sa godišnjim odmorima.

Kad-tad se završe.

4

Jesen, 1986.

Iako su bili šestoro veoma različitih ljudi, učenici prve i druge godine srednje škole su imali nešto zajedničko. Kad bi se nastava završila, sastajali bi se u šumi ili na šetačkim stazama i palili lule za pušenje hašiša, čak iako je napolju lilo kao iz kabla. Pribor su držali nadohvat, u supljem deblu drveta; Bjarne se postarao za to. Pljuge sesil, staniol i najbolja gudra koju novac može da kupi na trgu u Nestvedu. Stoeći u krugu, mešali su svež vazduh sa nekoliko brzih dimova, vodeći računa o tome da se ne napuše previše, da ih raširene zenice ne bi odale.

Jer tu nije bila reč o drogiranju. Tu se radilo o tome da budu gospodari svojih života i da na najgrublji mogući način prkose autoritetima. A pušenje hašiša tik pored internata je predstavljalo nešto najgore što se moglo uraditi.

Stoga su jedni drugima dodavali lulu i ismevali nastavnike, trudeći se da nadmaše jedni druge u zamišljanju onoga što bi im učinili kad bi mogli.

Na taj način su proveli najveći deo te jeseni, sve do dana kad su Kristijan i Torsten za dlaku uhvaćeni sa zadahom hašiša, koji čak ni deset češnjeva belog luka ne bi mogli da sakriju. Nakon toga su odlučili da ga jedu, jer na taj način nije bilo izdajničkog mirisa.

Sve je, uistinu, započelo nedugo posle toga.

Kada su bili uhvaćeni na delu, stajali su pored šipraža nedaleko od potoka, napušeni kao zmajevi, i glupirali se dok se mraz otapao i kapljao sa lišća.

Jedan od mlađih dečaka se iznenada pojavio iza žbuna, zureći pravo u njih. Bio je to plavokosi, ambiciozni seronja, iritantna dobrica u lovnu na bube koje bi mogao da pokaže na času biologije.

Umesto buba, zatekao je Kristijana koji je užurbano ubacivao pribor za pušenje natrag u suplje deblo, dok su se Torsten, Ulrik i Bjarne kikotali kao